

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Народному депутату України
Геращенко І.В.

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: + 380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

06.12.2017 № 48325/1216-0-2-17/33

На № 11/10-1072 від 17.11.2017

Шановна Ірино Володимирівно!

На звернення Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 17 листопада 2017 року № 11/10-1072 Міністерством юстиції України в межах повноважень розглянуто Ваш депутатський запит від 14 листопада 2017 року № 780 щодо надання безоплатної правової допомоги громадянам України, які незаконно утримуються як заручники в окремих районах Донецької та Луганської областей, на тимчасово окупованих територіях України, громадянам, які перебувають як політичні в'язні на території Російської Федерації, а також членам їх сімей, та повідомляється.

Загальна кількість осіб, яким було надано безоплатну правову допомогу в Україні протягом 2014–2016 років та I півріччя 2017 року, становить: 2014 рік – 67453, 2015 рік – 112467, 2016 рік – 354466, I півріччя 2017 року – 317088.

Обсяг коштів державного бюджету, витрачених для надання безоплатної правової допомоги протягом 2014–2016 років та I півріччя 2017 року, в тому числі оплата послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, становить: 2014 рік – 58894,3 тис. грн, 2015 рік – 118742,7 тис. грн, 2016 рік – 197546,1 тис. грн, I півріччя 2017 року – 121275,0 тис. гривень.

У частині надання правової допомоги громадянам України, які незаконно утримуються як заручники в окремих районах Донецької та Луганської областей, на тимчасово окупованих територіях України, громадянам, які перебувають як політичні в'язні на території Російської Федерації, повідомляємо, що відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (далі – Закон), дія якого поширюється виключно на територію України, правом на безоплатну правову допомогу є гарантована Конституцією України можливість громадянина України, іноземця, особи без громадянства, у тому числі біженця, чи особи, яка потребує додаткового захисту, отримати в повному обсязі безоплатну первинну

правову допомогу, а також можливість певних категорій осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, передбачених Законом.

Безоплатна первинна правова допомога, суб'єктами права на яку є громадяни України, полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, до якої належать, зокрема, такі види правових послуг, як надання консультацій і роз'яснень з правових питань та складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру).

Безоплатна вторинна правова допомога полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя для вразливих категорій осіб, визначених Законом. До правових послуг безоплатної вторинної правової допомоги належать захист, здійснення представництва інтересів осіб у суді та складення документів процесуального характеру.

Статус території України, тимчасово окупованої внаслідок збройної агресії Російської Федерації, особливий правовий режим на цій території, особливості діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій в умовах цього режиму, додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина визначені у Законі України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Частиною першою статті 18 цього Закону встановлено, що громадянам України гарантується дотримання у повному обсязі їхніх прав і свобод, передбачених Конституцією України, у тому числі соціальних, трудових, виборчих прав та права на освіту, після залишення ними тимчасово окупованої території.

Отже, надання безоплатної вторинної правової допомоги особам, які незаконно утримуються як заручники в окремих районах Донецької та Луганської областей, на тимчасово окупованих територіях України, громадянам, які перебувають як політичні в'язні на території Російської Федерації, за місцем їх знаходження неможливе. Інструментів для забезпечення доступу до безоплатної правової допомоги громадянам України на території Російської Федерації система надання безоплатної правової допомоги у своєму розпорядженні не має.

Таким чином, кошти для надання безоплатної правової допомоги зазначеним у запиті категоріям громадян (заручникам та ін.) протягом 2014–2016 років та I півріччя 2017 року з Державного бюджету України не витрачались.

Разом з тим такі обмеження не стосуються членів сімей зазначених осіб, які можуть отримати безоплатну правову допомогу на загальних умовах.

З метою розширення доступу до безоплатної правової допомоги особам, які проживають на непідконтрольній Україні території, внутрішньо

переміщеним особам та особам, які перетинають лінію розмежування у межах Донецької та Луганської областей, місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги у зазначених областях здійснюються систематичні виїзди мобільних консультаційних пунктів до контрольних пунктів в'їзду – виїзду «Новотроїцьке», «Гнутове», «Мар'їнка», а також до смт. Станиця Луганська.

Крім того, починаючи з лютого 2017 року, Краматорським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги із залученням фахівців громадських та волонтерських організацій організовано роботу дистанційного пункту доступу до безоплатної правової допомоги на території контрольного пункту в'їзду – виїзду «Майорськ».

У таких віддалених точках доступу громадяни можуть отримати правову інформацію, консультації та роз'яснення з правових питань, допомогу у складанні заяв, скарг та інших документів правового характеру.

З повагою
Міністр

Павло ПЕТРЕНКО